

Veel gestelde vragen mondkapjesplicht

Wat verandert er per 1 december?

Vanaf dinsdag 1 december is het dragen van een mondkapje in alle publieke binnenruimten verplicht.

Waarom is het dragen van een mondkapje verplicht?

Om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, is het verplicht om in onder andere winkels, musea, restaurants en theaters een mondkapje te dragen. Ook in het onderwijs (met uitzondering van de basisschool) moeten mensen dan een mondkapje gaan dragen.

Vanaf welke leeftijd geldt de verplichting?

De mondkapjesplicht geldt voor iedereen van 13 jaar en ouder.

Hoe hoog is de boete wanneer je geen mondkapje draagt?

Wie de regel niet naleeft, riskeert een boete van 95 euro.

Voor welke locaties geldt de mondkapjesplicht?

De mondkapjesplicht geldt in alle publieke binnenruimten, stationsgebouwen en luchthavens. Voorbeelden van publieke binnenruimten zijn winkels, musea, benzinestations, restaurants, cafés, theaters en concertzalen. Een mondkapje is niet verplicht als mensen een vaste zitplaats hebben. Concreet betekent dit dat in bijvoorbeeld restaurants of theaters het mondkapje af mag wanneer mensen aan tafel of in de zaal plaats nemen. Wanneer vervolgens wordt opgestaan om naar het toilet of naar buiten te gaan, moet het mondkapje weer worden gedragen. In gebouwen die bedoeld zijn voor het belijden van godsdienst, zoals kerken, moskeeën, tempels en synagogen, is een mondkapje niet verplicht.

Moet ik in OV en op stations/haltes een mondkapje dragen?

In het openbaar vervoer was een mondkapje al verplicht, maar vanaf 1 december is dit ook het geval in stations en op perrons en bij bus- en tramhaltes.

Moeten mensen met contactberoepen ook een mondkapje dragen?

Voor contactberoepen geldt de regel zowel voor de klant als de dienstverlener, zoals de kapper of de rij-instructeur. Bij contactberoepen is de anderhalvemeter-maatregel vaak niet realistisch. Daarom wordt vanaf 1 december ook bij onder andere de kapper, tijdens de rijles en bij de nagelstylist het dragen van een mondkapje verplicht.

Moeten zorgverleners mondkapjes dragen?

Zorgverleners zoals huisartsen en fysiotherapeuten zijn in zorglocaties uitgezonderd van de plicht. Toch zal het vaak zo zijn dat ook daar gevraagd wordt een mondkapje te dragen. Op basis van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) hanteren ziekenhuizen en andere zorginstellingen eigen regels ten aanzien van mondkapjes of andere persoonlijke beschermingsmiddelen. Patiënten, bezoekers en zorgverleners dienen deze te volgen.

Is het verplicht een mondkapje te dragen in het onderwijs?

In het voortgezet onderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs moeten leerlingen, studenten, leraren en ander personeel een mondkapje dragen als zij zich door het schoolgebouw bewegen. Het mondkapje kan af tijdens de les, wanneer iedereen een vaste zit- of staanplaats heeft. Een docent hoeft dus geen mondkapje te dragen op het moment dat hij of zij voor de groep staat, maar wel bij een ronde door het klaslokaal. Gym, zang, toneel, dans en bepaalde vormen van praktijkonderwijs zijn uitgezonderd van de mondkapjesplicht.

Uitzonderingen

De verplichting tot het dragen van een mondkapje geldt niet voor mensen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen of opzetten. De politie en boa's kunnen mensen vragen zelf aannemelijk te maken dat deze uitzondering voor hen geldt. Mondkapjes zijn ook niet verplicht tijdens het sporten, acteren, muzikale repetities of optredens en het geven van interviews op radio en TV.

Waarom een mondkapjesplicht? Het dringende advies werkt toch ook goed?

Sinds 2 oktober geldt in publieke binnenruimtes, op middelbare scholen en bij contactberoepen een dringend advies om een mondkapje te dragen. Dit aanvullend op de plicht die geldt in het OV en in het vliegtuig. Voor de duidelijkheid van het beleid is ervoor gekozen om mondkapjes te verplichten.

Hoe gaan we om met mensen die vanwege een ziekte of beperking geen mondkapje kunnen dragen?

In de Regeling aanvullende mondkapjesverplichting is een uitzondering opgenomen op de plicht tot het dragen van een mondkapje voor personen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen. Deze persoon zal aan moeten tonen dat er een wettige reden is het mondkapje niet te dragen.

Mag een faceshield ook gedragen mag worden in plaats van een mondkapje?

Als mensen zijn uitgezonderd, mogen ze natuurlijk zelf wel shield gebruiken. Maar ze moeten dan wel kunnen aantonen waarom ze geen mondkapje kunnen dragen. Een faceshield kent wel beperkingen. Als je naast elkaar zit of staat heeft het geen effect. Daarnaast werkt het kinkapje helemaal niet want de neus is niet bedekt. Dus in veel situaties ongeschikt. Moet een winkelier of eigenaar gebouw (zoals een Museum) iemand de toegang wijzen als hij of zij zich niet houdt aan verplichting?

De ondernemer heeft niet als plicht om het dragen van mondkapjes te handhaven. Maar een ondernemer mag mensen er wel op aanspreken of de toegang weigeren.

Is het toegestaan voor werknemers om een faceshield te dragen in plaats van een mondkapje? Vervalt bij een spatscherm (bijvoorbeeld bij een kassa/toonbank) de verplichting tot het dragen van een mondkapje?

In de regeling mondkapjesverplichtingen covid-19 staat dat een mondkapje niet gedragen hoeft te worden als dit de goede en veilige uitoefening van werkzaamheden in het kader van beroep of bedrijf onmogelijk maakt. Als in de arbeidshygiënische strategie van een bedrijf staat dat een mondkapje geen veilig en passend beschermingsmiddel is, dan is het mogelijk om andere beschermingsmiddelen te gebruiken, zoals een spatscherm.

Advies mondkapjes voor mensen met een beperking of ziekte

Vanaf 1 december is het dragen van een mondkapje verplicht. Lees meer over de [invoering van de mondkapjesplicht](#).

Sommige mensen hoeven geen mondkapje op waar dat verplicht is. Mensen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje kunnen dragen, hoeven geen mondkapje op.

Voor wie geldt de uitzondering op de mondkapjesplicht?

De mondkapjesplicht geldt vanaf 1 december ook voor mensen met een beperking of ziekte. Wel is er een uitzondering mogelijk voor mensen die vanwege hun ziekte of beperking niet in staat zijn een mondkapje te dragen. Dat kan zijn omdat ze fysiek niet in staat zijn het mondkapje te dragen of op te zetten, dat hun gezondheid daardoor wordt belemmerd of dat ze door het dragen van een mondkapje ernstig ontregeld raken.

Ook mensen die spreken met of iemand assisteren die vanwege een auditieve beperking moeten kunnen spraakafzien (liplezen) of vanwege een verstandelijke of communicatieve beperking afhankelijk is van non-verbale visuele signalen zijn van de plicht uitgezonderd.

Begeleiders van mensen met een beperking zijn ook uitgezonderd, wanneer de persoon met de beperking door de interactie/begeleiding door iemand met een mondkapje ernstig ontregeld raakt.

Hoe toon ik aan dat mijn situatie valt onder de uitzondering van de mondkapjesplicht?

Of u onder de uitzondering valt, hangt af van uw specifieke persoonlijke situatie. Dat betekent ook dat het aantonen van uw uitzonderingspositie persoonlijk is, omdat het verband houdt met uw aandoening. U kunt bijvoorbeeld uw hulpmiddel of medicatie tonen. Of een briefje van uw arts of instelling. Of een bewijs van een recente afspraak met arts. In overleg met verschillende cliëntenorganisaties en aanbieders zijn ook afspraken gemaakt over een kaartje dat zij kunnen verstrekken dat een toelichting geeft op de uitzondering.

Ben ik verplicht medische gegevens te tonen?

Handhavingsbeambten van politie, boa's maar ook personeel van een winkel of van een OV-bedrijf mogen u vragen om zelf aannemelijk te maken dat u onder de uitzondering van de mondkapjesplicht valt. Om dat aan te tonen, mag u daarvoor medische gegevens tonen aan een handhaver maar dat is niet verplicht.

Maar op het moment dat u niet voldoende bewijst of niet bereid bent om aan te tonen dat u onder de uitzondering valt, dan kan een handhaver uw uitzonderingspositie niet controleren. Het gevolg kan zijn dat u verzocht wordt naar buiten te gaan en bekeurd wordt en achteraf alsnog moet aantonen dat u onder de uitzondering valt.

Let op: vliegtuigmaatschappijen kunnen wel om een formele artsenverklaring vragen wanneer u om medische redenen tijdens de vlucht geen mondkapje kunt dragen. Neem contact op met uw luchtvaartmaatschappij indien u hier vragen over heeft.

Mag ik ook een faceshield dragen, als ik vanwege mijn beperking of ziekte geen mondkapje kan dragen?

Een spatscherm (faceshield) bedekt de neus en mond niet volledig, en geldt daarom niet als wettelijk alternatief voor een mondkapje. Als u alleen een faceshield draagt, voldoet u daarom strikt genomen niet aan de mondkapjesplicht.

Toch kan een faceshield vaak rekenen op begrip bij handhavers in het geval u aantoonbaar onder de uitzondering van de mondkapjesplicht valt en u zelf het gevoel heeft dat het faceshield uw eigen gezondheid extra beschermt.

Omdat het faceshield op zichzelf als hulpmiddel geen wettelijk alternatief is voor het mondkapje, kunt u nog steeds gevraagd worden om aan te tonen dat u onder de uitzondering valt van de mondkapjesplicht.

Hoe werkt het als ik toch een boete krijgt?

Als een handhaver een bekeuring uitschrijft, krijgt u een boete. U krijgt die boete (een zogenaamde strafbeschikking) thuisgestuurd. Als u het niet eens bent met die boete, dan kunt u daartegen in verzet bij het Openbaar Ministerie. Als u in verzet gaat, dan hoeft u deze boete niet direct te betalen. Dan krijgt u uitgebreide de ruimte om alsnog te bewijzen dat u onder de uitzondering van de mondkapjesplicht valt. U kunt dat bijvoorbeeld aantonen door middel van een verklaring van uw behandelaar.

Let op: U moet dit doen binnen 14 dagen na ontvangst van de boete. De manier waarop u in verzet kunt gaan staat vermeld op de strafbeschikking die u ontvangt.

Zie ook <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/boetes-en-handhaving-coronamaatregelen>

Mag een winkelier mij weigeren; ook als ik vind dat ik onder de vrijstelling val?

Een winkelier is binnen de wettelijke mondkapjesplicht niet verplicht om handhavend op te treden als u geen mondkapje draagt in diens winkel. Maar een winkel valt uiteraard wel onder een “publieke binnenruimte” en daardoor is het dragen van een mondkapje vanaf 1 december verplicht. Dat betekent dat een winkelier u wel mag aanspreken op het niet dragen van een mondkapje. Voor de bescherming van het personeel en mede-klanten zal een winkelier in veel gevallen ook toezien op het dragen van een mondkapje in de winkel. De winkelier heeft ook de mogelijkheid mensen zonder mondkapje te weren; mits zij niet aannemelijk kunnen maken dat ze onder de vrijstelling vallen. Als u aantoont er wel onder te vallen, dan mag u gewoon uw aankoop doen. Veel winkels hebben speciale tijden voor kwetsbare doelgroepen.

Heb ik een vrijstellingskaart nodig voor de mondkapjesplicht?

Nee. Er zijn bedrijven actief die zogenaamde vrijstellingskaarten verkopen, maar deze kaarten hebben geen officiële status. Uw eigen persoonlijke situatie bepaalt of u onder de vrijstelling valt en u kunt zelf het beste inschatten hoe u dat kunt aantonen. U hoeft daarvoor geen kaartje te kopen.